

Gibanje za otroke in družine

Malejeva 3
1000 Ljubljana

Zanj: Aleš Primc, predsednik

Ljubljana, 21. 4. 2022

Policijska postaja Ljubljana Center

Trdinova ulica 10,
1000 Ljubljana
Mail: pp_center.pulj@policija.si

Zadeva: Naznanitev storitve kaznivega dejanja zaradi javnega spodbujanja sovraštva, nasilja ali nestrpnosti (po prvem odstavku 297. člena KZ-1) in zaradi oviranja verskih obredov (po 311. členu KZ-1) s strani Teje Jarc

Tea Jarc je dne 19. 4. 2022 na tiskovni konferenci Civilne iniciative Glas ljudstva izjavila: »Opažamo nagovarjanje volivk in volivcev po cerkvah in zato opozarjamo, da bomo na volilno nedeljo poostrili nadzor nad kršitvami, da bomo imeli opazovalke in opazovalce v cerkvah«. S tem je storila kaznivo dejanje po prvem odstavku 297. člena in napovedala storitev kaznivega dejanja po 311. členu KZ-1.

Obrazložitev

I.

Dne 19. 4. 2022 je potekala tiskovna konferenca Civilne iniciative Glas ljudstva¹, kjer so predstavili svoje delo. Med govorce je nastopila tudi Tea Jarc, ki je izjavila: »Opažamo nagovarjanje volivk in volivcev po cerkvah in zato opozarjamo, da bomo na volilno nedeljo poostrili nadzor nad kršitvami, da bomo imeli opazovalke in opazovalce v cerkvah«. Omenjeno izjavo ocenjujemo kot javno spodbujanje ali razpihovanje sovraštva, nasilja ali nestrpnosti, ki temelji na verski pripadnosti, kar je tudi opis zakonskih znakov kaznivega dejanja po prvem odstavku 297. člena KZ-1. Gre za javno stereotipizacijo in stigmatizacijo kristjanov na podlagi verske pripadnosti z namenom spodbujanja in razpihovanja nestrpnosti in sovraštva do kristjanov v družbi z obtožbami, ki niso z ničemer utemeljene in so brez predstavitve dokazov. Gre tudi za poskus, da se ustrahuje kristjane in Katoliško Cerkev vplete v volilno kampanjo. Poskus ustrahovanja katoličanov z javno napovedjo, da bodo podvrženi ovaduški akciji med mnogimi katoličani vzbuja strah, da se bo ponovilo nasilje in zatiranje iz komunističnega sistema, kjer so ovaduhi tajne politične policije preverjali, kdo se udeležuje verskih obredov, kaj se govori itn.

¹ Citirana izjava je bila predvajana tako na poročilih POP TV dne 19. 4. 2022 kot tudi na spletni strani SIOL.NET (url: <https://siol.net/novice/slovenija/tea-jarc-za-nedeljo-napovedala-ovaduhe-v-cerkvah-577655>).

Kristjanofobija je nerazumen strah in odpor do krščanstva, ki ga lahko prepoznavamo kot primere medijskega linča, širjenja predsodkov ter stigmatizacije kristjanov in tudi kot politične in družbene interese, ki omejujejo delovanje krščanskih verskih skupnosti. Napoved ovaduške akcije je tipičen primer kristjanofobije z namenom odrekanja enakih pravic kristjanov, spodbujanje socialne izključenosti kristjanov, ustvarjanja slabe samopodobe kristjanov ter spodbujanje samocenzure in strahu pred udeležbo pri verskih dogodkih ter sami pripadnosti Cerkvi. V tem smislu gre za neposreden poseg v svobodo veroizpovedi, ki je ustavno zajamčena človekova pravica in svoboščina. Ovaduška akcija zato predstavlja grobo kršenje Ustave RS, Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter Splošne deklaracije človekovih pravic.

Svoboda verske pripadnosti je zagotovljena v vseh državah, ki so pristopile k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in tudi v Sloveniji. V 9. členu te konvencije je določeno, da ima vsakdo pravico do svobode mišljenja, vesti in vere. Ta pravica vključuje svobodo vere ali prepričanja ter svobodo, da človek sam ali skupaj z drugimi ter zasebno ali javno izraža svojo vero ali prepričanje pri bogoslužju, pouku, v praksi in pri verskih obredih. Svoboda izpovedovanja vere ali prepričanja se sme omejiti samo v primerih, ki jih določa zakon, če je to v demokratični družbi nujno zaradi javne varnosti, za varovanje javnega reda, zdravja ali morale ali zaradi varstva pravic in svoboščin drugih ljudi. Največkrat je omenjena pravica do svobode veroizpovedi kršena kot zagotavljanje pravice do svobode izražanja, ki je prav tako predmet varstva omenjene konvencije. V 10. členu je tako jasno zapisano, da ima vsakdo pravico do svobode izražanja. Obsega svobodo mišljenja ter sprejemanja in sporočanja obvestil in idej brez vmešavanja javne oblasti in neglede na meje, vendar hkrati določa dolžnosti. Dopustno jo je omejiti zaradi javne varnosti, preprečevanja neredov ali kaznivih dejanj, za varovanje zdravja ali morale, za varovanje ugleda ali pravic drugih ljudi itd. Ko tehtamo omenjeni konvencijski določili, vidimo, da lahko prideta v medsebojno nasprotje, zato je treba opraviti test sorazmernosti, s katerim lahko ugotovimo, kdaj je določena pravica kršena in kje so meje svobode izražanja. Svoboda veroizpovedi je zaščiten z 41. členom Ustave Republike Slovenije. Ta v prvem odstavku namreč določa, da je izpovedovanje vere in drugih opredelitev v zasebnem in javnem življenju svobodno. A contrario to pomeni, da ne sme biti nihče negativno sankcioniran ali obravnavan zaradi svoje veroizpovedi.

II.

Storilka kaznivega dejanja je tudi na tiskovni konferenci kritičnega dne napovedala udeležbo opazovalcev v cerkvah pri nedeljskih verskih obredih (24. 4. 2022). Verska svoboda je ustavno zajamčena pravica, v katero ni dovoljeno posegati, še posebej ne na način, ki bi oviral, preprečeval ali motil verski obred. Napoved takšnih protipravnih motilnih dejanj s strani ovaduhov omenjene civilne iniciative pomeni napoved storitve kaznivega dejanja po 311. členu KZ-1, ki jasno določa, da je oviranje ali motenje verskega obreda kaznivo.

Na podlagi vsega navedenega pozivamo pristojne organe:

- 1.) k preiskavi storitve kaznivega dejanja po prvem odstavku 297. členu KZ-1;
- 2.) k preprečitvi storitvi napovedanega kaznivega dejanja po 311. členu KZ-1.

Aleš Primc
predsednik Gibanja za otroke in družine

